

Rizik inovacionog projekta

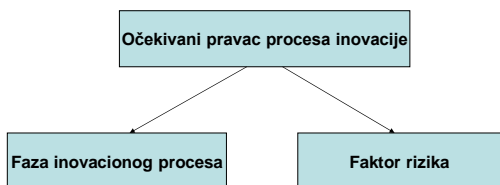
Univerzitet Crne Gore
Ekonomski fakultet Podgorica
Smjer Preduzetništvo
Tehnologija i inovacije

Rizik inovacionog projekta

- Inovativnost i inovacioni procesi, po pravilu, pretpostavljaju uticaj različitih faktora rizika, čiji se značaj povećava sa povećanjem investicija vezanih za inovacije proizvoda/usluga ili procesa, ali i sa povećanjem uticaja drugih faktora koji utiču na očekivani uspjeh (neuspjeh) inovacije.

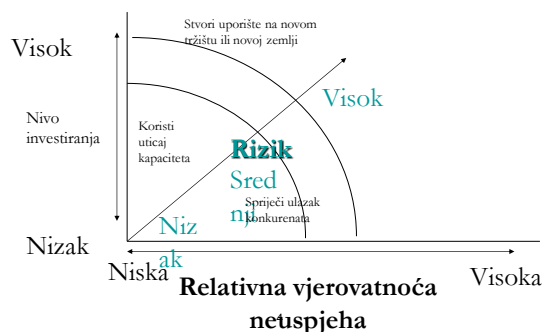
2

Elementi koji utiču na očekivani pravac inovacionog procesa

3

Rizik inovacionog projekta

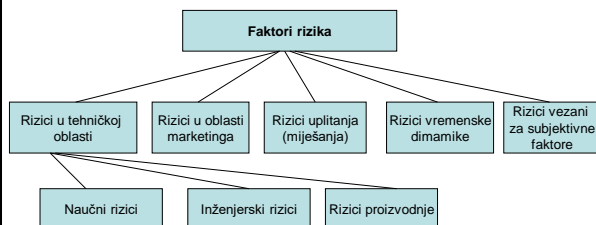

Rizik inovacionog projekta

- Od različitih kategorija rizika inovacije, najčešće se govori o sljedećim:
- Rizici u tehničkoj oblasti (naučni, inženjerski i rizici proizvodnje)
- Rizici u oblasti marketinga (nedostaci tražnje, kupci, konkurentske akcije)
- Rizici uplitanja-miješanja (različiti otpori inovacijama)
- Rizici vremenske dinamike (određivanje vremena trajanja inovacionog projekta i vremena pojavljivanja inovacije na tržištu)
- Rizici zastarijevanja (vezani za vremensku dinamiku i tehnološke promjene sila ili promjene u tehničkim sredstvima u toku trajanja procesa inovacije)
- Rizici vezani za subjektivne faktore

5

Najčešći faktori rizika inovacije

Rizik inovacionog projekta

- Veoma su značajni i faktori rizika koji se vezuju za saradnju preduzeća u oblasti inovacija (inovacionu saradnju); identifikuju se tri ključna rizika za firme koje učestvuju u aranžmanima saradnje:
 1. Rizici prava na intelektualni svojinu
 2. Kompetitivni rizici
 3. Organizacioni rizici

Najčešći faktori rizika inovacione saradnje

Analiza rizika inovacije

- Ova procedura uključuje sljedeće faze:
 - Utvrđivanje faktora rizika
 - Ocjenjivanje vjerovatnoće sa kojom svaki od faktora rizika uzima očekivane vrijednosti
 - Kombinacija vrijednosti – skup mogućih ishoda i vjerovatnoća njihove realizacije

9

Preduzetnička strateška matrica INOVATIVNOST -RIZIK

I N O V A T I V N O S T	Visok	I-r	I-R
		Brzo se pomjerati Zaštiti inovativnost Zaustaviti investiranje i operativne troškove preko sistema kontrole i ostalih mjera	Smanjiti rizik smanjivanjem investicija i operativnih troškova Održavati inovativnost Ne finansirati velike investicione operacije
		i-r	i-R
	Nizak	Odbrani sadašnju poziciju Prihvatiti ograničene povraćaje Prihvatiti ograničene razvojne potencijale	Povećati inovativnost Smanjiti rizik Koristiti biznis plan i objektnu analizu Minimizirati investicije Smanjiti troškove Napustiti rizični poduhvat?
		Visok	Nizak
		RIZIK	

Kritične f-je inovacionog projekta

- Uspješna inovacija zahtijeva specijalnu kombinaciju preduzetničkih, upravljačkih i tehnoloških uloga.
- Kao kritične za uspjeh inovacionog procesa identifikovale su se sljedeće uloge:
 - **Generator ideja** (engl. idea generator)-kreativan doprinos inicijalizaciji procesa inovacije, kao i rješavanju problema koji utiču na inovacioni izlaz.
 - **Preduzetnik/"šampion proizvoda"**-izuzetno značajna uloga kroz koju se identifikuje, predlaže i bori za promjenu.

Kritične f-je inovacionog projekta

- **Rukovodilac programa-projekta** (engl. program manager/leader)
- **Čuvar kapije** (engl. "gatekeeper")- suština ove uloge je u komunikaciji i kanalanju informacija o bitnim promjenama u internom i eksternom okruženju u odnosu na projektni tim.
- **Sponzor** (engl. "sponsor")-vrlo je značajna i ova uloga koja nije direktno vezana za inovacione aktivnosti, već se odnosi na podršku, obezbeđivanje resursa i sredstava tokom cijelog procesa inovacije.

12